

Formand har kunnet modtage et Forslag af den Bestaffenhed, at det er grundlovstridigt baade i Ord og Mand. (Høgsbro: Maa jeg bede om Ordet for en personlig Bemærkning.) Jeg ved meget vel, at det ikke melder sig som en Grundlovsændring, men jeg tror dog visse, at Tingets Formands Bemærkning til at varetage Grundloven strækker sig ogsaa ud over saadanne Forslag, der ikke udtryffeligt melde sig som havende en Grundlovsændring for Dje. Det skal jeg imidlertid lade ligge. Jeg tror, at vi i det hele taget staa os bedst ved, at vi se paa Sagens egen Sammenhæng og spørge, hvem der i Realiteten i sit Arbejde er mest tilbøjelig til at fyldestgøre Grundlovens Krav, og da tror jeg, at hvad det ærede Medlem har udtalt i Dag, vil komme til at stille dette Spørgsmaal noget tvivlsomt hen for det Standpunkts Vedkommende, som det ærede Medlem i Aar har foresøgt. Jeg er meget villig til at indrømme det ærede Medlem, at det Standpunkt, han foresøgte i Fjor, var ubestridelig en bogstavret Opfyldelse af Grundloven, og det Standpunkt, han da foresøgte, havde deri sin Styrke og vil alle Dage beholde den samme Styrke. Jeg er ligeledes villig til at indrømme, at dersom man ubetinget stiller denne Fordring om en umiddelbar øjeblikkelig Opfyldelse af Grundlovens Bud, saa vil dette Forslag og ethvert andet Forslag kun kunne komme til at nærme sig det i mere eller mindre Grad, og det er jo ogsaa Grunden, hvorfor det her foreliggende Forslag ikke melder sig som en Opfyldelse af Grundloven, men kun som en midlertidig Ordning, indtil en Grundlovsændring mulig maatte blive gennemført.

Men jeg vender tilbage til dette, at jeg tror, at det Standpunkt, som det ærede Medlem i Aar har foresøgt, er svagere. Det ærede Medlem tog nemlig ikke Ordet for en Genoptagelse af det Forslag, som han har Fortjeneste af at have udarbejdet, men han tog derimod Ordet for at hævde, at vi nu skulde stille os paa det Standpunkt: Enten en Grundlovsforandring eller en Opfyldelse af Grundlovens Fordring. Det ærede Medlem vil vist være den første til at indrømme, at dette Standpunkt er svagere. Der staa man ved dette enten-eller. Lad os nu først alle være enige om, at saaledes som Forholdene have udviklet sig gennem Aarenes Løb, er der tilvejebragt en Tilstand med Hensyn til Valgkredsene, som ikke er grundlovmæssig. Det tror jeg vistnok ikke kan omdisputeres. Naar vi ere naaede til, at der findes en Valgkreds paa 150,000 Mennesker,

altsaa hen ved 10 Gange saa mange, som Grundlovens Forholdstal angiver, saa tror jeg, at man vil indrømme, at den faktiskke Tilstand ikke er grundlovmæssig. Nu er Spørgsmaalet dette: Hvem er mest grundlovstro — naar nu endelig dette Synspunkt overhovedet er draget frem, jeg har ikke Fortjenesten af at have fremdraget det — hvem er mest grundlovstro, enten de, som ville nøjes med at blive staaende paa Standpunktet: Enten-eller — enten en Grundlovsforandring eller en Opfyldelse af Grundloven, eller de, som ville bestræbe sig for at opnaa en Ordning, som nærmer sig væsentlig til det Forhold, Grundloven har tilsigtet? Jeg tror ikke, at der kan blive Tvivl om Svaret i saa Henseende, thi som sagt, det Standpunkt, som det ærede Medlem i Aar har foresøgt, har intet Svar paa det Spørgsmaal, om vi skulle gaa til en Grundlovsforandring eller vi skulle gaa til Grundlovens Opfyldelse. Det ærede Medlem sagde udtryffeligt: Det ligger ikke for, derpaa vilde han ikke svare, og det ærede Medlem gjorde flokt i ikke at forsøge paa at svare, thi Svagheden i dette Standpunkt ligger netop deri, at de Sider, for hvilke det ærede Medlem nærmest nu maa anses for at føre Ordet, ikke ere enige om Valget, om man skal gaa den ene eller den anden Vej, enten en Grundlovsforandring eller en Opfyldelse af Grundloven. Jeg kan derfor ikke opfatte dette Standpunkt, som nu her er gjort gældende, dette Enten-eller, som andet end en Form, hvorunder man samler Modstanden imod det foreliggende Forslag. Derom turde der vel ikke være delte Mening, at det er Meningen af det Standpunkt, der nu indtages. Jeg har ved at lægge Mærke til og gennemse de tidligere Forhandlinger om denne Sag i de tilbageliggende Aar faaet et Indtryk, som ganske vist heller ikke er det samme som det Resultat, det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) uddrog af denne Sags Historie. Der kan udtrages overmaade mange Historier af Rigsdagens Afstemninger og de Forhandlinger, der have fundet Sted i Aarenes Løb, men jeg tror virkelig at være enig med det ærede Medlem, der sidst talte (Korsgaard) — jeg tror, at det var ham, der gjorde den Betragtning gældende — i, at er der noget Indtryk, man faar af Folketingets Behandling af denne Sag ned igennem de mange Aar, saa er det en ganske overordentlig Jamlen. Det har fundet sit Udtryk i den Opfattelse, som ligger til Grund for alt, hvad der her i denne Sag er opstillet, og jeg tror ikke at fejle i at betegne det saaledes, at man har sagt som saa: Ja, vi gaa